

LAReS

Lowlands
Archaeological
Research
Service

Nieuwbouw aan de Liersebaan in Massenhoven. Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut

Colofon

Titel: Nieuwbouw aan de Liersebaan te Massenhoven. Programma van maatregelen.

Auteur: Elly N.A. Heirbaut

Grafische illustraties/GIS: Elly N.A. Heirbaut

Rapportnummer: LAReS-rapport 141

Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: november 2018

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: uitsnede uit de Ferrariskaart

© LAReS. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

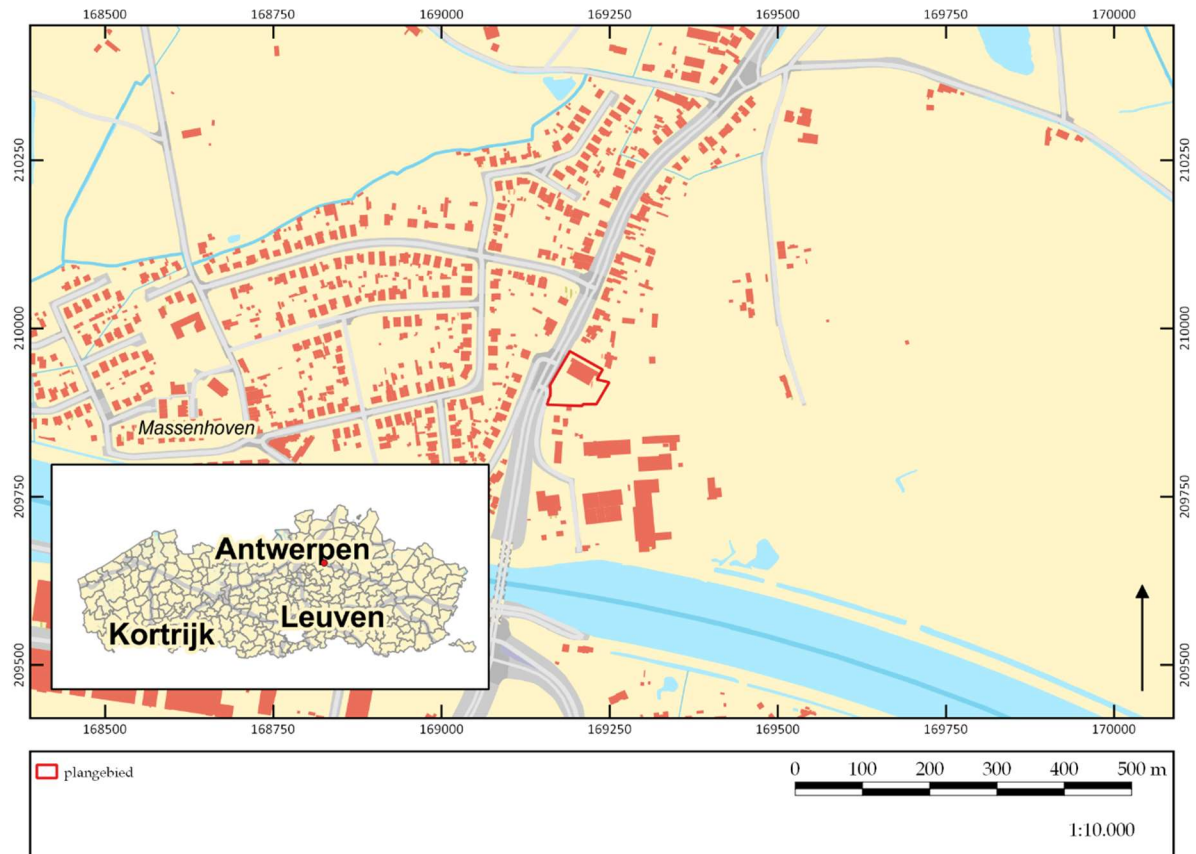
LAReS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel II. Programma van maatregelen

1 INLEIDING	4
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
3 ONDERZOEKSVRAGEN	6
4 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	7
LIJST VAN FIGUREN	9

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Liersebaan te Massenhoven. Op dit moment is het terrein bebouwd en verhard: hier staat een gebouw van Aldi (met bijhorende parking) wat gesloopt zal worden in functie van het bouwen van een nieuw restaurant.

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©GEOPUNT/LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Liersebaan
Ligging	Liersebaan, Zandhoven (Massenhoven)
Kadastrale gegevens	ZANDHOVEN 5 AFD/MASSENHOVEN/, sectie A, perceel 196H
Bounding Box	X Y
	169111.914 209974.646
	169281.914 209974.646
	169111.914 209871.677
	169281.914 209871.677
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2018K18
Uitvoerder	Elly N.A. Heirbaut, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Termijn	november 2018
Geplande ingreep	slopen bestaande bebouwing en verhardingen Nieuwbouw restaurant met parkeergelegenheden
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 4.804 m ²
Totaal oppervlakte geplande werken	ca. 3.340 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1
Geraadpleegd	nvt
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota met beperkte samenstelling, bureauonderzoek

3 Onderzoeksvragen

In het kader van dit bureauonderzoek zijn van tevoren enkele vragen geformuleerd waarop het onderzoek antwoord tracht te vinden.

1. Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorische potentieel van het terrein?
2. Welke archeologische sites zijn bekend in of nabij het projectgebied?
3. Wat is de landschapshistoriek/evolutie in gebruik van het terrein?
4. Wat is de impact van de geplande werken?
5. Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende informatie op of is er aanvullend vooronderzoek (al dan niet met ingreep in de bodem) nodig? In het laatste geval: welke methode levert het meeste informatie op?

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt hier volstaan met te verwijzen naar het eerste deel van de archeologienota.

4 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

Om in te kunnen schatten wat het archeologisch en cultuurhistorisch potentieel van het plangebied aan de Liersebaan is, zijn de historische kaarten, de bodemkaart en luchtfoto's bekeken en zijn verschillende inventarissen (waaronder de CAI) en historische/archeologische bronnen geraadpleegd.

Hieruit is gebleken dat het terrein in een gebied ligt waarvoor tot op heden nog maar weinig bekend is. Vanuit de historische kaarten is er weinig af te leiden over het plangebied. Het terrein is vanaf de 18^e eeuw in gebruik geweest als akkerland, en is pas vanaf ongeveer halverwege de 20^e eeuw in gebruik genomen als woongebied. In eerste instantie is er centraal op het terrein een woning gebouwd, die in het begin van de 21^e eeuw is afgebroken. Hierna is de huidige Aldi gebouwd. Uit de periode voorafgaand aan de 18^e eeuw is niet veel bekend. Dat het gebied al langer in gebruik is geweest als landbouwgrond blijkt uit het feit dat het gebied gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van plaggenbodems. Of er zich echter een site ouder dan de middeleeuwen in de bodem schuilhoudt, kan niet achterhaald worden op basis van de bureaustudie.

Het plangebied blijkt al sterk verstoord te zijn. Vooreerst zal dit zijn gebeurd ten tijde van de bouw van de vrijstaande woning halverwege de vorige eeuw. Aangezien dit in een periode is gebeurd waarin weinig aandacht werd besteed aan archeologische begeleiding of onderzoek in functie van nieuwbouw, zullen er toen ook geen onderzoeken zijn verricht of randvoorwaarden bij de bouw zijn geformuleerd. Er kan dus aangenomen worden dat bij het bouwen van de woning en uitgraven van de bouwput diepe verstoringen zijn teweeggebracht. Hetzelfde zal zijn gebeurd ten tijde van de sloop van de woning.

Voor de bouw van de huidige Aldi is de bodem ter plaatse van de winkel en de loskade reeds verstoord tot op de vaste bodem: het hele terrein is afgegraven geweest in functie van het aanleggen van de parkeerplaats en het bouwen van de winkel. Plaatselijk is tot een diepte van ca. 1,1 m tot 1,2 m gegraven voor het plaatsen van de funderingszolen. Na het afgraven is er weer aangevuld met funderingszand, waarop enerzijds de funderingsplaat voor de winkel is gelegd, en waarin anderzijds de klinkers en verhardingen van de parkeerplaats en wegenis is aangelegd.

Wederom kan hier de opmerking geplaatst worden dat bij het bouwen geen aandacht is besteed aan archeologisch onderzoek. Het terrein is vergraven tot op de vaste bodem.

Bij de huidige plannen zullen de Aldi en de verhardingen gesloopt worden. Het nieuwe restaurant is voorzien op dezelfde locatie als de huidige Aldi, en zal ook niet dieper gefundeerd worden. Ook de verhardingen voor parkeerplaatsen zullen op eenzelfde manier worden gelegd. Het zuidelijke gedeelte van het plangebied wordt onteigend en wordt niet in de planvorming betrokken.

Dit betekent dat de sloop van de huidige bebouwing en verhardingen, en de nieuwbouw van het nieuwe restaurant en verhardingen geen bijkomende verstoringen zullen veroorzaken. De nieuwbouw zal immers op dezelfde plaats en niet dieper worden geplaatst dan de huidige bebouwing.

Gezien de verstoringsgraad van de bodem die door de huidige en voormalige bebouwing is veroorzaakt, kan gesteld worden dat er geen sprake meer is van archeologisch potentieel. De geplande werken zullen niet dieper reiken dan de reeds uitgevoerde bouwwerken en verstoringen.

Het uitvoeren van archeologisch onderzoek zal geen enkele bijdrage leveren met betrekking tot kennisvermeerdering. De bodem is verstoord tot op de vaste bodem, en bij toenmalige bouw- en sloopwerken zal geen rekening zijn gehouden met een eventueel aanwezige archeologische vindplaats.

Om deze reden wordt dan ook geadviseerd het terrein vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen en is er dan ook geen programma van maatregelen opgesteld.

Lijst van figuren

projectcode	fig.nr.	type	onderwerp	schaal origineel	schaal afbeelding	aanmaakdatum origineel/afbeelding
2018K18	1	kadasterkaart	aanduiding van plangebied op GRB	1:10.000	1:10.000	november 2018